

Analýza ekologicky významných lokalit Mikroregionu Ostrožsko

Jiří Galuška

Bakalářská práce
2018

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav environmentální bezpečnosti
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jiří Galuška**
Osobní číslo: **L15362**
Studijní program: **B3953 Bezpečnost společnosti**
Studijní obor: **Řízení environmentálních rizik**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza ekologicky významných lokalit Mikroregionu Ostrožsko**

Zásady pro vypracování:

- 1. Proveďte rešerši literatury a teoreticky ukotvěte tematiku ochrany přírody a krajiny v kontextu ekosystémů.**
- 2. Analyzujte (a zmapujte) současný stav ekologicky významných lokalit Mikroregionu Ostrožsko.**
- 3. Diskutujte výsledky průzkumu a navrhňte opatření vedoucí k posílení ekologické stability území.**

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] MACKOVČIN, Peter a Matilda JATIOVÁ. Chráněná území ČR. Sv. 2, Zlínsko. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2002. ISBN 80-86064-38-7.

[2] NORTHROP, Robert B. a Anne N. CONNOR. Ecological sustainability: understanding complex issues. Boca Raton, Fla.: CRC Press, 2013, xviii, 522 p., [8] p. of plates. ISBN 9781466565135.

[3] ŠNAJDARA, Pavel a Jaroslav HRABEC. Chráněná území Uherskohradištska a Uherskobrodsko. 3. uprav. a dopl.vyd. Doubravy: ZO ČSOP Zelené údolí u Doubrav, 2002. 39 s. ISBN.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

RNDr. Jakub Trojan, MSc, Ph.D.

Ústav environmentální bezpečnosti

Datum zadání bakalářské práce:

3. listopadu 2017

Termín odevzdání bakalářské práce:

15. května 2018

V Uherském Hradišti dne 10. listopadu 2017

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

L.S.

doc. Ing. Pavel Valášek, CSc.
ředitel

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti ... 8.5.2018

podpis studenta

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

(1) Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

(2) Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich částí, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, jíž se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výřisek práce k uchování ministerstvu.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zaměřuje na analýzu ekologicky významných lokalit v mikroregionu Ostrožsko. Teoretická část se zabývá ochranou přírody a krajiny, zde jsou vymezeny pojmy jako územní ochrana, zvláště chráněná území, natura 2000 a mikroregion Ostrožsko. Praktická část analyzuje vybraná území, která jsou považována za ekologicky významné. Jedná se o přírodní památky a přírodní rezervace.

Klíčová slova: ekologicky významná lokalita, ochrana přírody a krajiny, mikroregion Ostrožsko

ABSTRACT

This bachelor thesis focuses on the analysis of ecologically important sites in the mikroregion Ostrožsko. The theoretical part deals with the protection of nature and landscape, here are the defined concepts such as territorial protection, specially protected areas, natura 2000 and the mikroregion Ostrožsko. The practical part analyzes the selected areas, which are considered to be ecologically significant. These are the natural monuments and nature reserve.

Keywords: ecologically significant habitat, protection of nature and landscape, mikroregion Ostrožsko

Poděkování patří mému vedoucí bakalářské práce, RNDr. Jakubu Trojanovi, MSc, MBA, Ph.D., který mi vždy vyšel vstříc a poskytl mi řadu odborných rad a připomínek, při zpracování bakalářské práce. Také bych chtěl poděkovat svým spolužákům, své přítelkyni a své rodině, za obrovskou podporu při studiu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 REŠERŠE LITERATURY	11
2 ÚZEMNÍ OCHRANA	12
2.1 ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ	12
2.2 NATURA 2000	16
2.2.1 Evropsky významná lokalita – EVL	17
2.2.2 Ptačí oblasti	17
2.3 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY	19
2.4 EKOSYSTÉMOVÁ DIVERZITA	21
3 MIKROREGION OSTROŽSKO	22
3.1 HISTORIE OSTROŽSKA	23
II PRAKTICKÁ ČÁST	24
4 METODIKA	25
5 EKOLOGICKY VÝZNAMNÉ LOKALITY V MIKROREGIONU OSTROŽSKO	29
6 VÝZNAMNÉ LOUKY	31
6.1 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA BABÍ HORA	31
6.2 PŘÍRODNÍ REZERVACE KOBYLÍ HLAVA	32
6.3 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA NÁDAVKY	34
6.4 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA MILIOVY LOUKY	36
6.5 LÁZEŇSKÝ MOKŘAD	37
7 VÝZNAMNÉ LESY	39
7.1 PŘÍRODNÍ REZERVACE KOLÉBKY	39
8 VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY	41
8.1 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA OKLUKY	41
8.2 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA POD HUSÍ HOROU	42
8.3 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA STŘEČKŮV KOPEC	43
8.4 PŘÍRODNÍ PAMÁTKA BORKY	45
9 EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY A CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI	47
10 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY	50
11 VÝSLEDKY PRŮZKUMU	52
ZÁVĚR	55
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	56
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	58
SEZNAM OBRÁZKŮ	59
SEZNAM TABULEK	60
SEZNAM PŘÍLOH	61

ÚVOD

Bakalářská práce pojednává o ekologicky významných lokalitách v mikroregionu Ostrožsko. V práci jsou zahrnuty ekologicky významné lokality, jako jsou přírodní památky, přírodní rezervace, evropsky významné lokality a významné krajinné prvky. Při zpracování práce jsou použity především knižní zdroje, ale také internetové a různé plány a péče o lokality. Vybrané lokality nejprve byly nastudovány z literatury a potom probíhal terénní průzkum. Významným zdrojem informací je odbor životního prostředí v Uherském Hradišti, který mi poskytl údaje, hlavně o významných krajinných prvcích. Doplňující informace jsou vyhledány v Uherském Ostrohu na městském úřadu, kde je odbor životního prostředí.

Teoretická část bakalářské práce se obecně zabývá ochranou přírody a krajiny. Teoretická část práce se také snaží ukotvit tematiku ochrany přírody a krajiny. Zde je zmíněn zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, který je stěžejní. V teoretické části se věnují územní ochraně a zvláště chráněným územím. Zde jsou podrobněji popsány maloplošná a velkoplošná zvláště chráněná území, mezi něž patří přírodní památky a rezervace, národní přírodní památky a rezervace, evropsky významné lokality, významné krajinné prvky atd. Dalším z kroků, kterému je v teoretické části věnována pozornost, je popis mikroregionu Ostrožsko, jak v současné době, tak něco z minulosti.

Na teoretickou část navazuje část praktická. V praktické části jsou vypsány všechny ekologicky významné lokality, které můžeme v mikroregionu najít. Dále je popsána metodika, která je použita při zpracování praktické části. V metodice je popisován terénní průzkum, kterým jsou zjištěny důležité informace o vybraných lokalitách, a také je vypočítán koeficient ekologické stability, který lze zjistit mnoha způsoby. Tento koeficient nám ukazuje, v jakém stavu se dané území nachází. Koeficient je vypočítán u osmi obcí či měst v mém mikroregionu. Také je zde popsán návrh managementu a ohrožení lokalit a návrhu péče o lokality. Tato část je provázána mapami, které jsem sám vytvořil v programu QGIS. V závěru mé práce jsou zhodnoceny výsledky průzkumu, který jsem dělal. Zde jsou porovnávány jednotlivá území a jsou vyzdvíženy silné a slabé stránky těchto lokalit.

Cílem práce je tedy diskuze nad výsledky a také návrh opatření k posílení ekologické stability vybraných lokalit.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 REŠERŠE LITERATURY

Teoretická část této bakalářské práce popisuje územní ochranu a dále se věnuje zvláště chráněným územím. Při popisování územní ochrany byla cenným zdrojem kniha Zlínsko, Chráněná území ČR od Petera Mackoviče, Matildy Jatiové a kolektivu, ale také kniha Úvod do biologie ochrany přírody od Richarda B. Primacka. Cenným zdrojem byla také internetová stránka Agentura ochrany přírody a krajiny. Při podrobnějším popisu Zvláště chráněných území mi nejvíce pomohla kniha Přírodní památka, rezervace a parky od Ivana Baláka a také Atlas životního prostředí Zlínského kraje, který vydal odbor životního prostředí Zlínského kraje. Ekosystémovou diverzitu podrobně popisuje zahraniční publikace Ecological Sustainability Understanding Complex Issues. Doplňující informace o přírodních parcích mi poskytla kniha Přírodní parky Zlínského kraje od Jaroslava Hrabce. Při popisování samotného mikroregionu Ostrožsko mi nejvíce pomohl katalog turistických zajímavostí Ostrožsko, který mi dala paní Cíhová, která zde pracuje jako manažerka. Doplňující informace byly čerpány z internetových stránek mikroregionu.

V praktické části je věnována pozornost vybraným ekologicky významným lokalitám z mikroregionu. V této části mi nejvíce pomohla kniha Chráněná území uherskohradištska a uherskobrodská od Jaroslava Hrabce a kolektivu. Tato kniha podrobně popisuje většinu z vybraných lokalit. Také je zde čerpáno z knihy Chráněná území ČR, která už se objevila i v teoretické části. Při výpočtu koeficientu ekologické stability nejvíce využívám stránky Českého statistického úřadu, ale také knihu Ekologická stabilita od Igora Míchala. Díky knize Biogeografické členění ČR II. díl od Martina Culka a kolektivu podrobně popisují geologii, geomorfologii a pedologii. Při podrobném popisu lokalit blízkých katastrálnímu území Hluku mi také velmi posloužila kniha Hluk: dějiny města od Jana Břečky a Jiřího Mitáčka, která má přímo kapitolu zabývající se přírodními poměry. Jelikož je mikroregion Ostrožsko i na území jihomoravského kraje, důležitým zdrojem informací pro obce ležící právě v tomto kraji, je kniha Chráněná území ČR – Brněnsko od Petera Mackoviče, Matildy Jatiové a kolektivu. Při zpracování map v teoretické a praktické části mi pomohl program QGIS 2.14.20.

2 ÚZEMNÍ OCHRANA

Hlavním pilířem ochrany území je zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a jeho prováděcích vyhláškách 395/1992 Sb. a 64/2011 Sb. V České republice rozeznáváme dvě úrovně zvláště chráněných území (ZCHÚ). První úrovní jsou velkoplošná chráněná území a druhou maloplošná zvláště chráněná území. V roce 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské unie, byla vymezena soustava chráněných území Natura 2000, která jsou také v zákoně. [1]

V posledním desetiletí se výrazně změnil přístup k územní ochraně přírody. V současnosti již nedostačuje ochranný a konzervační přístup, ale čím dále více je vidět renovační přístup ke krajině. Chráněná území jsou zdrojem genofondu pro renovaci i mohutně poškozených nebo devastovaných krajin. Taková území umožňují repatriaci (navrácení) druhů, které v jiných územích již vyhynuly nebo byly zničeny. Jsou ideálem i pro obnovu celých ekosystémů a krajin. Proto je velmi důležitá a potřebná důkladná inventarizace a dokumentace sítě chráněných území přírody v ČR na odlišné hierarchické úrovni. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR značně přispívá k ochraně přírody už jenom tím, že rozhodla vydat řadu třinácti monografií o chráněných územích přírody v České republice. [2]

Ochrana území, které obsahují zdravé, nedotčené ekosystémy, je nejefektivnějším způsobem, jak ochránit celkovou biodiverzitu. Dokonce lze říci, že je to jediná možnost, jak chránit druhy, které nám naše znalosti a zdroje dovolují. Je to jen malé procento z celosvětového počtu druhů v zajetí. Ochrana ekosystémů zahrnuje vytváření jednotlivých chráněných území, jejich seskupování do sítí, efektivní management těchto území, aplikaci ochranných opatření vně chráněných území a znovuvytvoření biologických společenstev na degradovaných stanovištích. [8]

2.1 Zvláště chráněná území

Hlavním nástrojem ochrany přírody a krajiny je ochrana území, která se vykonává prostřednictvím zvláště chráněných území. Tato území se pak podle zákona o ochraně přírody a krajiny vyhláší na přírodovědecky či esteticky významná. Někdy se také můžeme setkat s termínem jedinečná území. Mezi tato území řadíme nejčastěji oblasti s výjimečnou nebo reprezentativní biologickou rozmanitostí, na úrovni druhů, populací i společenstev.

Dále pak území s unikátní geologickou stavbou, území představující charakteristické prvky krajinného rázu kulturní krajiny a území významná z hlediska vědeckého výzkumu. Nejdůležitější z hlediska ochrany území je udržet či zlepšit stav nebo ho nechat samovolnému vývoji. Zákon o ochraně přírody a krajiny vymezuje šest kategorií zvláště chráněných území. [5]

Velkoplošná chráněná území:

- Národní park (NP)
- Chráněná krajinná oblast (CHKO)

Maloplošná chráněná území:

- Národní přírodní rezervace (NPR)
- Přírodní rezervace (PR)
- Národní přírodní památka (NPP)
- Přírodní památka (PP) [3]

Přírodní památka

V legislativním smyslu, podle zákona č. 114/92 Sb., rozeznáváme dvě kategorie přírodních památek. Přírodní památka (PP) a národní přírodní památka (NPP). U konkrétních lokalit už však rozeznáváme přesně označení, tedy buď přírodní památka, nebo národní přírodní památka. **Přírodní památka** je přírodní útvar, který se charakteristicky menší rozlohou, geologicky či geomorfologicky zajímavý, naleziště ojedinělých a chráněných přírodnin, která mají místní ekologický, vědecký nebo estetický význam. Přírodní památku vyhláší příslušný krajský úřad. V terénu můžeme narazit na značku PP, která je vyznačena zelenou tabulí se státním znakem a popiskem Přírodní památka. Hranice lokality jsou označeny dvěma červenými pruhy o šířce 5 cm a oddělené 6cm mezerou na stromech, sloupcích apod. **Národní přírodní památka** má stejnou definici jako Přírodní památka, avšak má národní i mezinárodní ekologický, vědecký nebo estetický význam. Takže se liší pouze místním a národním (mezinárodním) významem. Vyhláší ji Ministerstvo životního prostředí ČR. Značky jsou v terénu stejné jako u PP. Rozdíl je jen v nápisu Národní přírodní památka i hranice jsou stejné. [6]

Přírodní rezervace

Rezervaci při běžném hovoru chápeme jako hromadné označení dvou kategorií zvláště chráněných území přírody. Podle legislativy však rozeznáváme dvě kategorie. Přírodní rezervace (PR) nebo národní přírodní rezervace (NPR). U určitých oblastí však uvádíme přesné označení. **Přírodní rezervace (PR)** je rozlohou menší území se soustředěním přírodních hodnot s ekosystémy charakteristickými a důležitými pro danou geografickou oblast. Taková území vyhláší příslušný krajský úřad. V terénu jsou označovány zelenou tabulí s malým státním znakem a nápisem Přírodní rezervace. Hranice jsou pak označeny stejně jako u přírodních památek. **Národní přírodní rezervace (NPR)** je menší území mimořádných přírodních hodnot, kde na lokální reliéf a na lokální geologickou stavbu jsou vázány ekosystémy typické nebo ojedinělé v národním či mezinárodním měřítku. Území této kategorie vyhláší Ministerstvo životního prostředí ČR. V přírodě jsou pak označovány stejně jako přírodní rezervace, jen nápis je Národní přírodní rezervace. Hranice jsou pak označovány stejně jako u předchozích lokalit, tedy dvěma červenými pruhy o šířce 5 cm a oddělené 6cm mezerou na stromech, sloupcích apod. [6]

Obrázek 1 Tabule přírodní památka označení v terénu (foto autor)

Národní parky

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny uvádí, že *národní parky jsou rozsáhlá území s typickým reliéfem, geologickou stavbou a převažujícím výskytem přirozených nebo člověkem málo pozměněných ekosystémů. Význam těchto území je v národním měřítku z hlediska ekologického, vědeckého, vzdělávacího nebo osvětového. Využití území národních parků musí být podřízeno zachování jejich ekologicky stabilních přirozených ekosystémů odpovídajících danému stanovišti a dosažení jejich přirozené biologické rozmanitosti a musí být v souladu s cíli ochrany sledovanými jejich vyhlášením.*

Cílem ochrany národních parků z dlouhodobého hlediska je zachování nebo postupná obnova přirozených ekosystémů. Dalším cílem je zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů v jejich přirozené dynamice na převládající ploše území národních parků nebo postupné zlepšování stavu ekosystémů, jejich trvání je podmíněna činností člověka. Úkolem je naplňovat dlouhodobé cíle ochrany národních parků a také umožňovat využití území národních parků k trvale udržitelnému rozvoji, ke vzdělávání, výzkumu a k přírodě šetrnému turistickému využití, a to způsoby, které nejsou v rozporu s dlouhodobými cíli ochrany národního parku.

Území národních parků se člení podle cílů ochrany a stavu ekosystémů na 4 zóny, a to na zónu přírodní, přírodě blízkou, soustředěné péče o přírodu a zónu kulturní krajiny. [5]

Chráněné krajinné oblasti

V **zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny** jsou CHKO definovány jako *velmi rozlehlá území s vyváženě utvořenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, důležitým podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, případně s dochovanými památkami historického osídlení. Hospodářské užívání těchto oblastí se provádí podle zón odstupňované ochrany tak, aby se udržoval a zlepšoval jejich přírodní stav a byly zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce těchto území. Oblasti také mohou být využívány k rekreačním účelům, nesmí je však poškozovat.* [4]

Přírodní parky

Přírodní parky nepatří do kategorie zvláště chráněných území a nemají nic společného s pojmem „národní park“. V České republice jsou to obvykle větší území, která chrání kra-

jinný ráz a jeho přírodní a estetickou hodnotu. Vyhlášují je krajské úřady. V terénu jsou pak většinou vyznačovány tabulí, bez státního znaku s individuálním emblémem tohoto parku a s jeho názvem. Závazný předpis značení ovšem chybí, takže může být v praxi značen mnoha způsoby.

Přírodní park je podle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny území, které mohou krajské úřady dříve okresní úřady zřídit obecně závazným předpisem zejména tam, kde je ohrožen krajinný ráz s významnými estetickými a přírodními hodnotami. Předchází se tím zničení, poškození nebo narušení stavu (rázu) krajiny tohoto území. [7]

2.2 Natura 2000

Je soustava chráněných území, které se vyskytují a jsou vytvářena po celé Evropské unii. Tato soustava zabezpečuje ochranu živočichů a přírodních stanovišť, která jsou ohrožena, jsou nejcennější a také ty, které jsou endemické. Natura 2000 obsahuje dva nejdůležitější právní předpisy Evropské unie na ochranu přírody.

1. Směrnice 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků.
2. Směrnice 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

Tyto dvě směrnice jsou nejdůležitější pilíře v evropské ochraně přírody. V jejich přílohách jsou druhy rostlin, živočichů a také typy přírodních stanovišť, pro které mají být lokality Natura 2000 vymezeny. Jednotlivé druhy a typy mohou být označeny jako prioritní, pro tyto typy platí přísnější kritéria ochrany než pro neprioritní. Obvykle jsou označeny hvězdičkou před názvem. Požadavky těch směrnic jsou vloženy do národní legislativy zejména pak v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. [3]

Na základě těchto dvou směrnic vznikají ptačí oblasti a evropsky významné lokality. Dohromady spolu pak tvoří soustavu chráněných území Natura 2000. Odpovědnost celé Natury 2000 nese Ministerstvo životního prostředí, které pak dále pověřilo Agenturu ochrany přírody a krajiny o přípravu odborných podkladů. Evropsky významné lokality a ptačí oblasti vyhláší vláda ČR. [3]

2.2.1 Evropsky významná lokalita – EVL

Tento termín je přejatý z anglického Sites of Community Importance. V těchto lokalitách jsou chráněna evropsky významná stanoviště a evropsky významné druhy. Tato evropsky významná stanoviště a druhy jsou vyjmenovány ve směrnicích O stanovištích. Seznam těchto stanovišť a druhů, které se nachází v ČR, je pak vypsán ve vyhlášce Ministerstva Životního Prostředí 166/2005 Sb.

EVL je také podložena legislativně v zákoně č. 144/1992 O ochraně přírody a krajiny. Je také zapsána do seznamu (národního seznamu) díky nařízení vlády. Evropská komise schvaluje, jestli bude EVL zapsána do tzv. evropského seznamu. V terénu se značí zelenou značkou s nápisem Evropsky významná lokalita [4]

Obrázek 2 Značka Evropsky významná lokalita (foto autor)

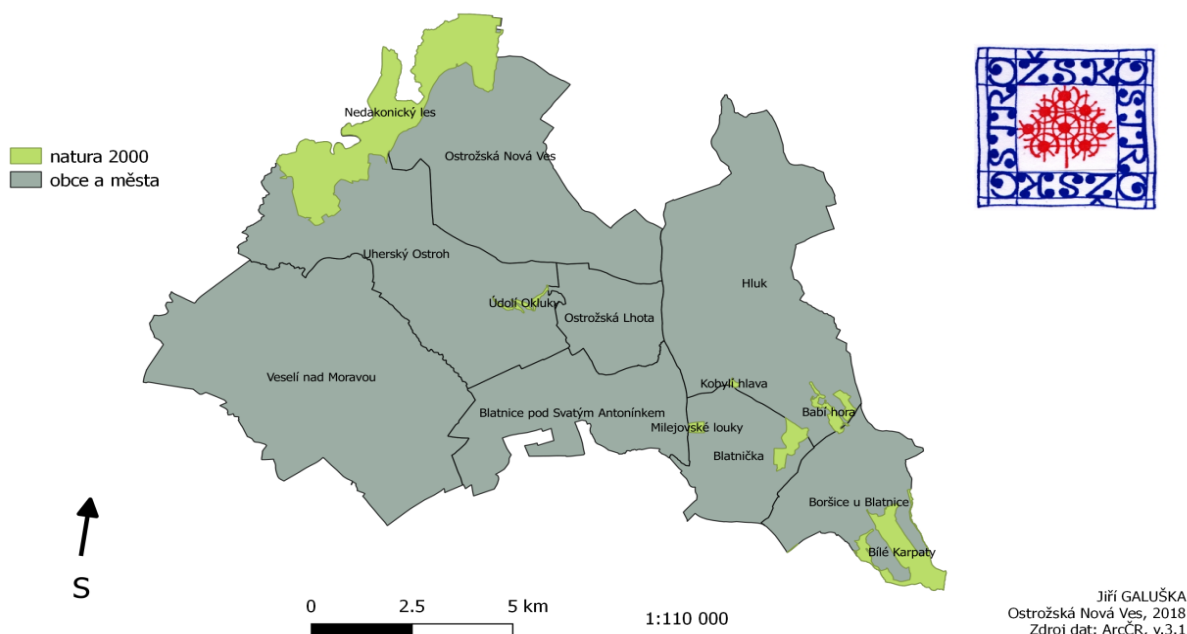
2.2.2 Ptačí oblasti

Ptačí oblasti jsou chráněná území vyhlášená za účelem ochrany ptáků. Jednotlivá ptačí území jsou vyhlášená samostatně formou nařízená vlády.

Proces vzniku ptačích oblastí v ČR

V roce 2000: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a Česká společnost ornitologická započaly na přípravě ptačích oblastí soustavy Natura 2000 pro ČR. V průběhu tří let byly shromážděny údaje o početnosti a rozšíření druhů přílohy č. I a II směrnice 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků a stěhovavých druhů. Prověřeno bylo několik desítek navržených lokalit a bylo vybráno 41 z celkem 48 navržených území. **Rok 2002:** Předání návrhu ptačích oblastí, obsahovalo 41 území v celé ČR, Ministerstvu životního prostředí. **Rok 2003:** Příprava podkladů pro vyhlášení ptačích oblastí, která umožnila novelu zákona č. 218/2004 Sb. Platná od dubna 2004. Zákon ustanovil ptačí oblast jako novou kategorii chráněného území a stanovil, že ptačí oblasti budou zřizovány nařízením vlády. **V roce 2004:** Další nová nařízení vlády pro ptačí oblasti Beskydy, Horní Vsacko a Hostýnské Vrchy. **Rok 2004, 2005, 2006:** zpracování a aktualizace monitoringů ptačích oblastí pro Zlínský kraj. Obsahoval popis ptačí oblasti, předmět ochrany, přehled minulých monitoringů, metodiku monitoringů, jeho pravidelnost, monitoring ochranných podmínek a jiné důležité informace. **Rok 2005:** přehledová tabulka se souhrnnými informacemi o ptačích oblastech a **v roce 2009:** směrnice evropského parlamentu a rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků. [3]

NATURA 2000 V MIKROREGIONU OSTROŽSKO

Obrázek 3 Mapa Natura 2000 (vytvořil autor)

2.3 Významné krajinné prvky

(VKP) je zkratka pro významný krajinný prvek a je definován v § 3, odst. 1, písm. b zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. v platném znění (dále jen zákon) jako „*ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utvářející její typický vzhled nebo přispívající k udržení její stability.*“ VKP jsou vymezeny ve dvou rovinách:

1. VKP – které jsou ze zákona chráněny: rašeliniště, všechny lesy, rybníky, vodní toky, jezera a údolní nivy.
2. VKP – které nejsou ze zákona chráněny a musíme je registrovat: Stát se jimi mohou části krajiny, remízky, mokřady, stepní trávníky, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, skalní útvary aj. Jako VKP je možno registrovat i další krajinné prvky. [4]

Registrace VKP

Navržení k registraci může dát příslušnému orgánu kdokoliv, ale toto VKP musí splňovat alespoň jednu ze tří funkcí:

- Utváří typický vzhled krajiny
- Přispívá k její estetické hodnotě
- Přispívá k udržení její stability

Významné části krajiny, které už jsou již ze zákona registrovány, je znovu neregistrují. Jsou zde výjimky, kdy na okraji CHKO není dostatečná ochrana, a taková lokalita může být registrována, avšak nepřináší žádnou vyšší formu ochrany. [4]

Zápis v registru VKP musí obsahovat:

- Soupis katastrálních území a výčet dotčených parcel s uvedením vlastníků a nájemců
- Stručnou charakteristiku významných krajinných prvků
- Doklad o oznámení (výsledek projednání či zrušení registrace)
- Zákres v mapách podle měřítka 1:5 000 a většího

Ve správním řízení se rozhoduje o registraci VKP. Účastníky tohoto řízení jsou vlastníci dotčených pozemků. O rozhodnutí jsou také informováni nájemci dotčených pozemků, územně příslušný stavební úřad a obec. Rozhodnutí také musí obsahovat vymezení VKP a poučení o právních následcích registrace. V případě veřejného zájmu může být rozhodnutí o registraci zrušeno. Neexistuje povinná souborná evidence VKP na státní, ale ani na krajské úrovni. [4]

Ochrana VKP

Významné krajinné prvky jsou ze zákona chráněny před poškozováním a ničením. Jsou využívány pouze tak, aby nedošlo k jejich ohrožení, oslabení stabilizační funkce a aby nebyla narušena jejich obnova. Zásahy, které by mohly poškodit nebo úplně zničit VKP, či oslabit ekologicko-stabilizační funkci, musí být povoleny orgánem ochrany přírody. Nejčastěji se jedná o umístění staveb, úpravy pozemků, odvodňování, těžba nerostů a jiné zásahy. V praxi se však může jednat o méně závažné zásahy, ale u těchto případů, je pro to-

ho, kdo zásah zamýšlí, velmi nutně požádat o závažné stanovisko. I v takových případech je možné nějak negativně významné krajinné prvky ovlivnit. [4]

O této žádosti rozhoduje orgán ochrany přírody při správním řízení a ten také rozhodne, zda souhlasí nebo nesouhlasí se zamýšlenou činností. Jestliže orgán souhlasí, klade důraz na splnění podmínek týkajících se provedení tohoto zásahu. Smyslem splnění podmínek je eliminovat možné negativní dopady na VKP. Typickým příkladem je zde např. stanovení doby, kdy se zásah nesmí provádět. [4]

Příslušným orgánem ochrany přírody, který vydává závazné stanoviska a zasahuje do registrovaných VKP, je pověřený obecní úřad. O závazných stanoviscích k zásahu do VKP ze zákona rozhoduje obecní úřad s rozšířenou působností. [4]

2.4 Ekosystémová diverzita

Ekosystémy jsou různorodé a tato diverzita je zřejmá také v určité krajině. Jestliže lezeme na určitou horu, nalezneme zde určité druhy rostlin a živočichů, které se postupně mění typem lesa. Například jedny druhy jsou v nízkém mechovitém lese, druhé zas ve vysokém lese. Pokud se pohybujeme krajinou, fyzikální podmínky jako jsou srážky, teplota, půda atd. se mění a druhy, které jsme viděli, jsou nahrazovány novými druhy, které jsme dříve neviděli. Krajina je dynamická a mění se v závislosti na fyzikálních a biologických podmínkách prostředí. [21]

3 MIKROREGION OSTROŽSKO

Mikroregion Ostrožsko je dobrovolným svazkem obcí a měst, který se snaží o celkový rozvoj zájmové oblasti. Svazek má koordinační a poradní funkce s tím související pravomoci.

Mezi obce mikroregionu patří: Ostrožská Nová Ves, Uherský Ostroh, Ostrožská Lhota, Hluk, Boršice u Blatnice, Blatnička, Blatnice pod Svatým Antonínem, Veselí nad Moravou. Toto sdružení je zájmovým sdružením právnických osob a má postavení samostatné právnické osoby. Mikroregion, jako dobrovolný svazek obcí, který byl založen za účelem zajištění dalšího celkového rozvoje "mikroregionu" a vznikl zapsáním do registru zájmových sdružení právnických osob. Je veden Okresním úřadem v Uherském Hradišti, dne 22. června 2001. [9]

Obrázek 4 Mapa mikroregionu Ostrožsko (vytvořil autor)

3.1 Historie Ostrožska

Z období neolitu, tedy mladší doby kamenné, se na Ostrožsku dochovala sídliště lidu jednotlivých neolitických a eneolitických kultur. Mezi největší nálezy z doby bronzové na tomto území patří bronzový poklad tvořen bronzovými nástroji, slitky bronzoviny a dalšími předměty dosud nalezenými. Období keltského a germánského osídlení dokumentují naleziště hrobů, keramiky a římských mincí. Období stěhování národů nezanechalo na tomto území výraznějších stop, na rozdíl od následujícího období – slovanského osídlení s vrcholem v době Velké Moravy. Osídlení na území Ostrožska patřilo k hospodářskému zázemí staroměstsko-uherskohradištské sídlení aglomerace, tehdy zvané Velehrad. V tomto období (5.–6. stol. n. l.) byl pravděpodobně i osídlen ostrov, vyvýšená duna obtékaná rameny řeky Moravy, na které dnes stojí ostrožský zámek v Uherském Ostrohu. Po zániku Velké Moravy toto území v dějinách státu ustupuje do pozadí. Kvůli nedostatku písemných zmínek nemůžeme vytvořit přesný obraz o historii regionu v 10.–12. století. Území dnešního mikroregionu Ostrožsko bylo rozděleno do několika panství. Mezi ně patřil Uherský Ostroh, Veselí nad Moravou a Hluk. Jejich vývoj, zejména správní, se odlišoval. V následujících obdobích se zde vystřídalo mnoho rodů, které měly tato území v majetku. Vývoj Ostrožska v době feudalismu a kapitalismu se nijak nelišil od vývoje celé jihovýchodní Moravy. Nájezdy, boje a války nebo epidemie či požáry střídala období klidu, kdy mohlo toto území vzkvétat. [10]

Činnosti organizace

Mikroregion byl založen za účelem koordinace záměrů a se zájmem spolupráce v oblasti hospodářského, sociálního, kulturního a sportovního rozvoje v působnosti mikroregionu. Hlavním cílem je růst trvalé prosperity mikroregionu. Mezi další činnosti patří také zajištění dostupnosti veřejných i soukromých fondů a grantů, přilákání investic do veřejného i soukromého sektoru, rozvoj regionálního informačního systému - databáze informací o obcích, rozvojových projektech, objektech, hospodářství, kultuře, demografii, cestovním ruchu apod. [9]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 METODIKA

Ekologicky významné lokality jako jsou významné louky, lesy, geologické lokality, budou dále podrobněji popsány. Evropsky významné lokality, významné krajinné prvky a CHKO už nebudou podrobně popisovány, protože přírodní památky či přírodní rezervace se nachází v daném území či v bezprostřední blízkosti a informace by se nijak nelišily. Metodika začíná základními údaji, důvod vyhlášení - popis geologie, geomorfologii a pedologii a také flora - fauna. Celkově se dozvíme aktuální údaje o lokalitě.

Terénní průzkum

Informace o reálném stavu daných lokalit byly zjištěny terénním průzkumem. Tento průzkum byl prováděn od podzimu 2017 až do začátku května 2018. Terénní průzkum začínal vyhledáním přesné polohy území. Někdy bylo velmi problematické lokalitu najít, protože k ní nevedla žádná cesta a musela být zvolena alternativní trasa. Pomocí GPS v mobilním telefonu byly ale všechny lokality nalezeny. K lokalitám blízkým mému bydlišti jsem se dopravoval na kole a ke vzdálenějším autem. Rozlohou menší území byla prozkoumána více, území velké rozlohy nebyla prozkoumána dopodrobna, ale jen určitá místa. Fotografické snímky byly pořízeny mobilním telefonem a některé z nich jsou vloženy v přílohách. Fotografie, které byly pořízeny, dokumentují stav daných lokalit. Ve vybraných lokalitách bylo hodnoceno značení hranic, hospodářské využití lokalit, management a ohrožení. Také je zde snaha ke každé lokalitě udělat návrh péče, což je do budoucna velmi důležité.

Koeficient ekologické stability se podle českého statistického úřadu vypočítá tak, že ekologicky příznivé plochy v čitateli jsou vyděleny plochami, které zatěžují životní prostředí. Jsou tedy sečteny chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalý travní porost, lesní půdy, vodní plochy a tento součet je vydělen ornou půdou, zastavěnými plochami a ostatními plochami. Všechna data byla vyhledána na stránkách českého statistického úřadu. Data, se kterými pracuji, jsou aktuální k 31. 12. 2017. Koeficient ekologické stability byl vypočítán pro jednotlivé obce nebo města, protože je to větší území [13]

Tabulka 1 Tabulka koeficientu ekologické stability (vytvořil autor)

Jednotlivé obce a města	ekologicky příznivé plochy v (ha)	plochy zatěžující životní prostředí v (ha)	koeficient ekologické stability
Ostrožská Nová Ves	1006,21	1599,62	0,63
Uherský Ostroh	881,36	1772,03	0,50
Veselí nad Moravou	1049,72	2495,55	0,42
Blatnice pod Svatým Antonínem	390,18	1001,3	0,39
Blatnička	272,09	609,95	0,45
Boršice u Blatnice	468,13	693,48	0,68
Hluk	991,58	1847,3	0,54
Ostrožská Lhota	92,27	542,54	0,17

Hodnoty koeficientu ekologické stability

menší nebo rovné 0,10 dosahují území s maximálním narušením přírodních struktur

0,10–0,30 území nadprůměrně využívaná se zřetelným narušením přírodních struktur

0,3 –1,00 území intenzívně využívaná, zejména zemědělskou velkovýrobou

1,01–2,99 celkem vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami

3,00 a více dosahuje přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem. [13]

Koeficient ekologické stability podle Míchala

Je poměrové číslo, které stanovuje poměr stabilních a nestabilních krajinných prvků ve zkoumaném území podle vzorce:

$$KES = \frac{LP + VP + TTP + Pa + Mo + Sa + Vi}{OP + AP + Ch} = \frac{\text{stabilní ekosystémy}}{\text{nestabilní ekosystémy}}$$

[22]

Tabulka 2 Tabulka stabilních a nestabilních prvků (vytvořil autor)

Stabilní prvky	Nestabilní prvky
LP – lesní půda	OP – orná půda
VP – vodní plochy a toky	AP – antropogenizované plochy
TTP – trvalý travní porost	Ch - chmelnice
Pa – pastviny	
Mo – mokřady	
Sa – sady	
Vi – vinice	

$KES \leq 0,10$: Území s maximálním narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být intenzivně a trvale nahrazovány technickými zásahy

$0,10 < KES \leq 0,30$: Území nadprůměrně využívané, se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy.

$0,30 < KES \leq 1,00$: Území intenzivně využívané, zejména zemědělskou velkovýrobou, oslabení autoregulačních pochodů v ekosystémech způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatečné energie.

1,00 < KES ≤ 3,00: Vcelku vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, důsledkem je i nižší potřeba energeticko-materiálových vkladů.

KES ≥ 3,00: Přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem. [22]

5 EKOLOGICKY VÝZNAMNÉ LOKALITY V MIKROREGIONU OSTROŽSKO

V mikroregionu Ostrožsko se nachází mnoho ekologicky významných lokalit. Mezi ně patří přírodní památky, přírodní rezervace, ekologicky významné lokality a také významné krajinné prvky. Tyto ekologicky významné lokality jsem následně rozdělil.

Významné louky:

- PP Babí hora (Hluk)
- PR Kobyly hlava (Hluk)
- PP Nádavky (Boršice u Blatnice)
- PP Miliovy louky (Blatnička)
- PP Lázeňský mokřad (Ostrožská Nová Ves)

Významné lesy

- PR Kolébky (Uherský Ostroh)

Významné geologické lokality

- PP Okluky (Hluk)
- PP Pod Husí horou (Hluk)
- PP Střečkův kopec u sv. Antonína (Blatnice pod Sv. Antonínem)
- PP Borky (Blatnička)

Evropsky významné lokality

- Nedakonický les (mezi Uherským Ostrohem a Uherským Hradištěm)
- Údolí Okluky (mezi Ostrožskou Lhotou a Uherským Ostrohem)
- Jasenová (Blatnička)
- Miliovy louky (Blatnička)
- Babí hora (Boršice u Blatnice a Hluk)
- Kobyly hlava (Hluk)

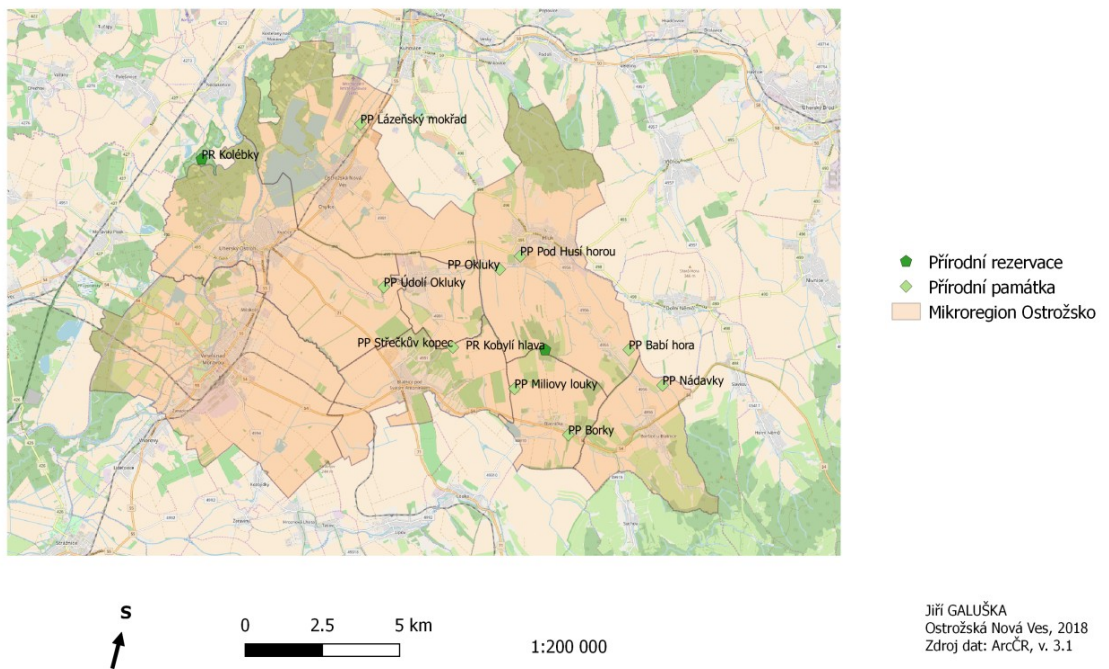
Chráněná krajinná oblast

- CHKO Bílé Karpaty (část Boršic u Blatnice)

Významné krajinné prvky

1. VKP – které jsou ze zákona chráněny: rašeliniště, všechny lesy, rybníky, vodní toky, jezera a údolní nivy.
2. VKP – které nejsou ze zákona chráněny a musíme je registrovat. V mikroregionu Ostrožsko jsou to konkrétně tyto:
 - Ptačí ostrov (Ostrožská Nová Ves)
 - Limany (Hluk)

PŘÍRODNÍ PAMÁTKY A REZERVACE MIKROREGIONU OSTROŽSKO

Obrázek 5 Mapa přírodních památek a rezervací mikroregionu Ostrožsko (vytvořil autor)

6 VÝZNAMNÉ LOUKY

- PP Babí hora (Hluk)
- PR Kobylí hlava (Hluk)
- PP Nádavky (Boršice u Blatnice)
- PP Miliovy louky (Blatnička)
- PP Lázeňský mokřad (Ostrožská Nová Ves)

6.1 Přírodní památka Babí hora

Základní údaje: Přírodní památka Babí hora se nachází na katastrálním území města Hluk, jihozápadně od kóty Babí hora. Výměra tohoto území je 1,1872 ha a nadmořská výška tohoto území je 330–350m n. m. Tato přírodní památka byla zřízena nařízením Okresního úřadu v Uherském Hradišti č. 2/1998 ze dne 16. 3. 1998. [11]

Důvod vyhlášení: V tomto území jde o zachování zbytku jedinečných stepních společenstev panonského termofytika, kde se vyskytují chráněné a ohrožené druhy živočichů i rostlin. [11]

Geologie, geomorfologie, pedologie: Území zasahuje do bělokarpatské jednotky magurského flyše. Převládají zde jílovcové a slínovcové horniny. Půdy jsou zde hodně suché. Podzemní voda v dolní části lokality má poměrně vysoko položenou hladinu. [12]

Flora: Vegetační kryt tvoří Subatlanský širokolistý suchý trávník, ve kterém převládá pýr prostřední, ostřice chabá, válečka pravopořítá. Z významných druhů je to pak vstavač osmahlý, hrachor panonský chlumní, kosatec dvoubarevný, bělozářka větvitá aj. Celé území je bezlesé. [11, 14]

Fauna: Celé území je bohaté na teplomilný hmyz, např. kudlanka nábožná, tesařík stepní, pestrokřídlec podražcový, aj. Z významných druhů ptactva se zde nachází bramboříček černohlavý, pěnice pokřovná, ťuhák šedý, ťuhák obecný. [10, 11]

Terénní průzkum:

Značení hranic: Oblast je ohraničena polními cestami, chybí zde však pruhové označení hranic.

Hospodářské využití: V dnešní době není přírodní památka využita k hospodářským účelům. Dřívější využití bylo formou pastvin.

Management a ohrožení: Na horní hranici sousedí lokalita s polní kulturou a to by mohlo mít negativní následky. Při používání herbicidů či pesticidů je přírodní památka ohrožena kontaminací a jsou ohroženy vzácné druhy rostlin i živočichů.

Návrh péče o lokalitu: Jednou za dva až tři roky by bylo vhodné lokalitu projít a udělat prořezávku keřů. Křoviny, které se nachází na hranici mezi polem a přírodní památkou, by však měly být ponechány a také by bylo vhodné vysadit nové dřeviny, které by bránily kontaktu přírodní památky s polní kulturou.

Koeficient ekologické stability: Koeficient ekologické stability ve městě Hluk vyšel 0,54, čímž spadá do území intenzivně využívaného, zejména zemědělskou velkovýrobou.

6.2 Přírodní rezervace Kobylí hlava

Základní údaje: Přírodní rezervace se nachází v katastrálním území města Hluk. Přesná poloha tohoto území je 0,3km jihovýchodně od kóty Kobylí hlava. Rozloha tohoto území je 3,3858 ha. Lokalita byla zřízena okresním úřadem v Uherském Hradišti dne 16. 9. 2002. [11]

Důvod vyhlášení: Nachází se zde velmi významný zbytek původních kavylových luk a teplomilné doubravy. [11]

Geologie, geomorfologie, pedologie: Lokalita se nachází na geomorfologické jednotce Vizovická vrchovina. V území převládají jílovcové, vápnité a pískovcové horniny. Ty jsou překryty spraší nebo sprašovými hlínami. Z půd se zde vyskytují černozemě černicové a redziny. [12]

Flora: I přes malou rozlohu tohoto území se zde zachovalo společenstvo původních kavylůvých stepí (kavyl tenkolistý, hlaváček jarní, hadinec nachový) a další bohaté společenstvo. Území je částečně zalesněno a porost tvoří dub zimní, jasan ztepilý a lípa srdčitá. [2] [11]

Fauna: V území se vyskutekuje běžná zvěř, která je pro tento kraj běžná. Ze vzácnějších druhů zde nalezneme cikády chlumní, křížáka pruhovaného a vřetenušku čičorkovou. [2] [11]

Terénní průzkum:

Značení hranic: Pruhové označení hranic zde chybí.

Hospodářské využití: V současné době nemá tato lokalita hospodářské využití, dříve byly tyto louky udržovány pastvou.

Management a ohrožení: Většina území je pokryta lesním porostem, který mají ve správě Lesy ČR. Na zbytku území se nachází louky. Největším problémem na tomto území dříve bylo velké množství borovic, které však ochránci přírody byly odstraněny. Na území se nachází už jen pár stromů. [11]

Návrh péče o lokalitu: Jednou za několik let je potřeba v lesním porostu udělat prořezávku a odstranit dřeviny, které do teplomilné doubravy nepatří. Jednou ročně by se měly nezalesněná území pokosit. Přístupové cesty k této rezervaci jsou příliš zarostlé a hodilo by se, kdyby byly vysečeny. Lokalita se nachází ve svahu, a pro traktor je nepřístupná kvůli členitosti terénu. Lokalitu by bylo vhodné kosit křovinořezem nebo kosou.

Koeficient ekologické stability: Lokalita se nachází na katastrálním území města Hluk kde vyšel koeficient ekologické stability 0,54, což je území intenzivně využívané, hlavně tedy zemědělskou výrobou.

6.3 Přírodní památka Nádavky

Základní údaje: Přírodní památka se nachází na katastrálním území obce Boršice u Blatnice. Přesná poloha je jeden kilometr severně od obce. Nadmořská výška území je 290m n. m. Území bylo zřízeno okresním úřadem v Uherském Hradišti dne 20. 5. 2002. [11]

Důvod vyhlášení: Bohatý výskyt vzácných druhů teplomilných rostlin. Nejvýznamnější je zde výskyt lnu žlutého. Ten se vyskutekuje jen v CHKO Bílé Karpaty a toto je jediné místo, kde se vyskutekuje mimo CHKO. [16]

Geologie, geomorfologie, pedologie: Geologická jednotka tohoto území je Vizovická vrchovina. Vyskutekují se zde flyšové vrstvy s převahou vápnatých jílovců. Půdu zde tvoří kambizemě. V lokalitě dochází místy k erozi půdy. [12]

Flora: Vyskutekují se zde vzácné druhy teplomilných rostlin. Nejvýznamnější je len žlutý, který mimo CHKO Bílé Karpaty roste jenom zde. Dalšími druhy jsou kozinec dánský, hadí mord španělský, kosatec dvoubarevný, růže galská, hrachor chlumní panonský atd. [16]

Fauna: Mimo obvyklá zvířata tohoto mikroregionu zde můžeme nalézt i vzácnější druhy. Z obojživelníků kuňku žlutobřichou a skokana štíhlého. Z ptáků ťuhýka obecného a mezi nejvýznamnější druhy patří žluťásek barvoměnný. [16]

Terénní průzkum:

Značení hranic: Při terénním průzkumu jsem nenarazil na pruhové značení přírodní památky ani na informativní tabuli.

Hospodářské využití: Současné hospodářské využití zde nenalezneme, ale v minulosti tato lokalita sloužila jako pastvina. Dnešní území bylo o dost větší, ale při kolektivizaci bylo velké území rozoráno a zůstalo jen současné území.

Management a ohrožení: Území této lokality je bezlesé, ale na části území je křovinatý nálet. Nejohroženější rostlinou je zde len žlutý, který už na Hlucké pahorkatině nenajdeme pouze v této lokalitě. Ohrozit lokalitu také může blízkost polní kultury.

Návrh péče o lokalitu: Křovinatý nálet by se měl prořezat, nejlépe každé dva roky. V současné době je na velké části nálet křovin. Zbytek území, kde se nachází louka, by bylo vhodné každoročně pokosit, nejlépe na podzim, kvůli květenství rostlin.

Koeficient ekologické stability: Území se nachází na katastrálním území obce Boršice u Blatnice, kde vyšel koeficient ekologické stability 0,66, což je území intenzivně využívané zemědělskou velkovýrobou.

6.4 Přírodní Památka Miliovy louky

Základní údaje: Přírodní památka Miliovy louky se nachází na katastrálním území obce Blatnička. Tato významná lokalita se nachází asi 0,5km severozápadně od obce. Ochranné pásmo je 2,6775 ha. Nadmořská výška tohoto území je 290m n. m. Datum prvního vyhlášení je 9. 10. 2014. [15]

Důvod vyhlášení: Bohatý výskyt xerothermních společenstev, polopřirozených suchých stepních a mezofilních trávníků. [15]

Geologie, geomorfologie, pedologie: Lokalita se nachází na geomorfologické jednotce Vizovická vrchovina. V území převládají jílovcové, vápnité a pískovcové horniny. Ty jsou překryty spraší nebo sprašovými hlínami. Z půd se zde vyskytují černozemě černicové a redziny. [12, 15]

Flora: Nejvýznamnějším druhem, který se v tomto území nachází, je hadinec nachový. Tento druh je prioritní v soustavě na natura 2000. Další druhy jsou kavyl tenkolistý, hadinec červený, kosatec různobarevný a další druhy podobné sousedícímu území Kobylí Hlava. [15]

Fauna: Jako v sousedním území Kobylí hlava zde byl zaznamenán výskyt cikády chlumní, křížáka pruhovaného a vřetenušky čičorkové. Nebyl zde prováděn systematický zoologický výzkum. [15]

Terénní průzkum:

Značení hranic: Při terénním průzkumu jsem narazil na pruhové značení hranic přírodní památky. Bylo vyznačeno na sloupu cedule přírodní památky.

Hospodářské využití: Lokalita nemá v současné době hospodářské využití, dříve tato oblast sloužila jako pastviny.

Management a ohrožení: Lokalita je bezlesá. Velkým nebezpečím je pro tuto lokalitu blízkost polních kultur. Splach hnojiv a jiné chemizace ohrožuje vzácné druhy rostlin. Ohrožen je především hadinec červený, který patří mezi prioritní druhy Natury 2000.

Návrh péče o lokalitu: Každý rok by se měla lokalita na podzim pokosit. Díky blízkosti polních kultur navrhuji, aby se kolem hranic přírodní památky vysadily keře, které by alespoň z části zabránili chemizaci.

Koeficient ekologické stability: Koeficient ekologické stability pro katastrální území obce Blatnička vyšel 0,45. Území je intenzivně využívané zemědělskou velkovýrobou.

6.5 Lázeňský mokřad

Základní údaje: Přírodní památka Lázeňský mokřad se nachází na katastrálním území obce Ostrožská Nová Ves. Přesná lokalizace je jeden kilometr severně od obce. Výměra území je 9,1756ha. Nadmořská výška okolo 175m n. m. Území bylo poprvé vyhlášeno okresním úřadem v Uherském Hradišti dne 21. 3. 2001. [11, 15]

Důvod vyhlášení: Území je vyhlášeno kvůli zachování malého zbytku původních slatiných luk a porostů vrbín. Nachází se zde biotopy vzácných a ohrožených druhů bezobratlých. [15]

Geologie, geomorfologie, pedologie: Podloží této lokality tvoří kvartérní sedimenty řeky Moravy, velké množství tvoří štěrkopíský s překryvem naplavených hlín. [12]

Flora: Nejvýznamnější rostlinou v této lokalitě je kosatec sibiřský, který je v současné době silně ohroženým druhem zbytků mokřadů. V tomto území bylo zjištěno téměř sto druhů vyšších rostlin. Z botanického hlediska nemá takové území v okreseu obdoby. Další z významných druhů rostlin zde můžeme najít skřípinec jezerní, sitivu sivou, směl okoličnatý a silně ohroženou ožanku špavou. [11, 17]

Fauna: Na tomto území byl dělán orientační zoologický průzkum a byly zde zjištěny vzácné druhy brouků, které jsou právě na vrbiny vázány. Nachází se zde tesařici, krasci, polník Guerinův a další druhy tesaříků a střevlíků. Byla zde také nalezena mokřadní můra, která je velmi lokální a vzácná, rákosnice lesklicová. Během průzkumu zde bylo také objeveno 41 druhů pavouků, mezi nejvýznamnější z nich řadíme skákavku žlutohousou a vikarii travní. [11, 17]

Terénní průzkum:

Značení hranic: Při terénním průzkumu nebylo nalezeno pruhové označení hranic dle zákona.

Hospodářské využití: Tato lokalita nemá žádné hospodářské využití.

Management, ohrožení: V této lokalitě bylo vyhloubeno několik tůní, o které by se mělo pečovat. V současné době jsou tůně hojně zarosteny náletem dřevin a v jedné z tůní je dokonce spadlý strom. Lokalita je také ohrožena sousedící polní kulturou, která by mohla ohrozit přírodní památku. Nejhorší pro tuto lokalitu by bylo znečištění tůní.

Návrh péče: Kvůli vysoké trávě už z jara by bylo velmi dobré lokalitu každý rok na podzim pokosit, aby nebyly ohroženy vzácné druhy rostlin a živočichů. Taky by se alespoň jednou za dva až tři roky měla lokalita prořezat od náletových dřevin a také vyčistit tůně, aby se zde obojživelníkům lépe dařilo. Kolem celé lokality by se náletové dřeviny mohly ponechat, aby sloužily jako bariéra proti hnojivům z polních kultur.

Koeficient ekologické stability: Koeficient ekologické stability v Ostrožské Nové Vsi je 0,63, což znamená, že je území Ostrožské Nové Vsi intenzivně využíváné, zejména zemědělskou velkovýrobou.

7 VÝZNAMNÉ LESY

- PR Kolébky (Uherský Ostroh)

7.1 Přírodní rezervace Kolébky

Základní údaje: Přírodní rezervace Kolébky se nachází na katastrálním území několika měst a obcí, mezi něž patří: Nedakonice, Polešovice, Uherský Ostroh. Přesná poloha území je jeden kilometr jižně od obce Nedakonice. Výměra tohoto území je 95,86 ha. Nadmořská výška území je 170m n. m. Tato lokalita byla zřízena okresem Uherské Hradiště dne 22. 4.1998. [2, 11]

Důvod vyhlášení: Zachování lužního lesa typu jilmového luhu s typickou faunou a florou pro tento typ lesa. [2]

Geologie, geomorfologie, pedologie: Tato rezervace spadá do geomorfologické oblasti Dolnomoravský úval. Typické pro toto území jsou terciální usazeniny Vídeňské pánve. Na nich jsou dále kvartérní sedimenty jako štěrkopísky, dále pak holocénní písčité povodňové hlíny. Mezi půdy, které se zde nacházejí, řadíme glejové fluvizemně. [11, 12]

Flora: Ve zdejší lokalitě je velmi rozšířena kopřiva dvoudomá, netýkavka nedůtklivá, medvědí česnek, který je v posledních letech velmi moderní a zdravá potravina. Dále pak česnek lékařský, zběhovec plazivý a další. Největší zastoupení stromů zde mají jasany, olše a topoly. [11]

Fauna: V tuních byla nalezena žábřonoška sněžní a listonoh jarní. Nejvzácnější druhem je píďalka *Scorpus nemoraria*, která je velmi lokální motýl. [11]

Terénní průzkum:

Značení hranic: Při průzkumu území jsem narazil na pruhové značení přírodní rezervace.

Hospodářské využití: Porosty v lužním lese jsou obhospodařovány pařezovým způsobem, bylo tomu tak i v minulosti. [11]

Management, ohrožení: Největším problémem jsou zde nepůvodní druhy dřevin, které se musejí vyřezávat, aby porost převahoval především původními dřevinami. Další z problémů pro lužní les je čím dál větší sucho.

Návrh péče: Lokalita je územím velmi rozsáhlá a celou jsem ji neprocházel, ale od Ostrožské Nové Vsi by se hodilo lokalitu prořezat. Les je místy až nepřístupný.

Koeficient ekologické stability: Území přírodní rezervace se nachází na katastru několika obcí. Z mikroregionu leží v Ostrožské Nové Vsi a v Uherském Ostrohu. Koeficient u Ostrožské Nové Vsi vyšel 0,63 a u Uherského Ostrohu 0,50. Území je intenzivně využívané zemědělskou velkovýrobou.

8 VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY

- PP Okluky (Hluk)
- PP Pod Husí horou (Hluk)
- PP Střečkův kopec u sv. Antonína (Blatnice pod Sv. Antonínem)
- PP Borky (Blatnička)

8.1 Přírodní památka Okluky

Základní údaje: Přírodní památka Okluky se nachází na katastrálním území Hluku. Bližší specifikace: přirozený výchoz v levém břehu potoka Okluky. Výměra území je 0,5200 ha. Nadmořská výška území je 210m n. m. Území bylo zřízeno okresním úřadem v Uherském Hradišti dne 16. 9. 2002. [2]

Důvod vyhlášení: V rámci magurského flyše je přírodní památka Okluky jediným povrchovým výchozem púchovských slínů. Lokalita je taktéž vhodná pro exkurzní účely. [2, 15]

Geologie, geomorfologie, pedologie: Geomorfologická jednotka této lokality spadá do Vizovické vrchoviny. Území je vybudováno bělokarpatskou jednotkou magurského flyše. Jsou zde odkryty cihlově červené slíny až slínovce, které jsou mocné tři metry a zbývající pět metrů tvoří zvětraliny. Púchovské slíny se usazovaly v období svrchní křídly. [12]

Flora: Tato lokalita není nijak botanicky významná. Na březích potoka jsou vzrostlé stromy, nejvíce olše lepkavá a keře jako např. hlohy a bez černý. [11]

Fauna: Při průzkumu oblasti nebyly nalezeny žádné vzácné druhy zvířat. Z obojživelníků se zde vyskytuje ropucha obecná, rosnička zelená. Z ptactva se zde vyskytují také spíše běžné druhy, jako je například pěvuška modrá, drozd kvíčala, volavka popelavá a ojediněle ledňáček říční. [11]

Terénní průzkum:

Značení hranic: Při průzkumu území přírodní památky Okluky jsem nenarazil na pruhové značení hranic.

Hospodářské využití: Toto území nemá žádné hospodářské využití.

Management, ohrožení: Tato lokalita není nijak ohrožena, jen by chtělo jenom za rok vyčistit potok od odpadků a prořezat křoviny. O odkryv zeminy není nijak potřeba pečovat. V blízkosti potoka se nachází spíše malá pole, která patří místním lidem, což je pro tuto lokalitu velká výhoda. Potok není znečišťován při obdělávání velkých ploch.

Návrh péče: Navrhuju každý rok lokalitu vyčistit od splavených odpadků, aby tato geologická lokalita vypadala reprezentativně. Jednou za rok by se hodila prořezávka dřevin okolo břehů potoka.

Koeficient ekologické stability: Lokalita se nachází na katastrálním území města Hluk a jeho koeficient ekologické stability je 0,53, což je území intenzivně využívané zemědělskou činností.

8.2 Přírodní památka Pod Husí horou

Základní údaje: Přírodní památka Pod Husí horou se nachází na katastrálním území města Hluk. Přesnější lokace je naproti autoservisu Omelka u družstva Dolňácko a.s. Výměra území je 0,0315 ha. Nadmořská výška této lokality je 220m n. m. Území bylo zřízeno okresním úřadem v Uherském Hradišti dne 16. 9. 2002. [11]

Důvod vyhlášení: Typová lokalita hluckých vrstev – nejstarší sedimenty bělokarpatské jednotky. Lokalita je snadno dostupná a je vhodná pro exkurze nebo další studium. [11]

Geologie, geomorfologie, pedologie: Lokalita je tvořena bělokarpatskou jednotkou magurského flyše. V lokalitě jsou odkryty světle šedé deskovité vápence, béžové a okrové slíny a šedé vápnité střípkové jílovce hluckých vrstev. Stáří těchto hornin odpovídá spodní křídě. V současnosti je odkryt profil o délce 6m a výšce 2m. [11, 12]

Flora: Kvůli miniaturní rozloze tohoto území není lokalita nijak významná z botanického hlediska. Nad odkryvem rostou trnky a za trnkovými stromy se nachází nejstarší vinohrad v Hluku. V roce 2017 jsem lokalitu dokumentoval a našel jsem velké množství hřibů (klouzků).

Fauna: Stejně jako u flory není toto území nijak zajímavé. Můžeme zde vidět běžné druhy zvířat, které se vyskytují na tomto území.

Terénní průzkum:

Značení hranic: Při průzkumu jsem nenarazil na pruhové ohraničení přírodní památky, ale myslím, že u tak malého území, je to zbytečné.

Hospodářské využití: Území je rozlohou tak malé, že nemá a v minulosti ani nemělo hospodářské využití.

Management, ohrožení: V současné době není lokalita nijak ohrožena.

Návrh péče: O lokalitu není nutné nijak moc pečovat. Pro tuto lokalitu by bylo vhodné vytvořit informativní tabuli, aby lidé, kteří projíždějí po cyklostezce, věděli proč, je to přírodní památka, a další informace o území.

Koeficient ekologické stability: Území se nachází na katastru města Hluk a koeficient ekologické stability je 0,53, což je území intenzivně využívané zemědělskou velkovýrobou.

8.3 Přírodní památka Střečkův kopec

Základní údaje: Tato přírodní památka se nachází na katastrálním území obce Blatnice pod Svatým Antonínkem. Přesněji leží asi 2 km severovýchodně od obce Blatnice pod Svatým Antonínkem. Celková výměra lokality je 0,1059 ha. Lokalita byla zřízena okresním úřadem v Hodoníně dne 28. 11. 1994. [15, 18]

Důvod vyhlášení: Cílem ochrany je zachování budoucích výchozů. Jediný známý odkryv a současně typová lokalita nově vymezené litostratigrafické jednotky – Antoníneckého souvrství. [15]

Geologie, geomorfologie, pedologie: Podklad lokality tvoří sedimenty bělokarpatské jednotky flyšového pásma Západních Karpat, které jsou okryty v mini lomu, v hloubce do 4 metrů. Střídají se zde jílovce, slínovce, vápence. Zajímavostí je, že ve slínovcích a vápencích byla určena mikrofauna a vápnitý nanoplankton ze svrchní křídly. [12, 15]

Flora: Přirozená vegetace pro tuto lokalitu jsou prvosenkové dubohabřiny. Lokalita se však nachází v blízkosti zemědělsky obhospodařované půdy a z větší části je porostlá ná-

hradní suchomilnou a teplomilnou vegetací. Území je antropogenně narušeno a nerostou zde velice významné druhy. Z běžných druhů zde nalezneme ovsík vyvýšený, máčku ladní, pupavu obecnou a z keřů ostružiník a růže. [18]

Fauna: Podrobné průzkumy fauny se zde nedělaly a do budoucna nejsou ani v plánu. Jednak protože, je lokalita malá a ani se zde nijak moc zvířat nevyskytuje. Ze vzácnějších druhů zde můžeme najít střevlíka fialového, střevlík Ulrichův a svižníka polního. Z dalších zvířat se zde vyskutují spíše běžné druhy otevřené zemědělské krajiny. [18]

Terénní průzkum:

Značení hranic: Území je menší rozlohy a pruhové označení hranic jsem zde nenašel.

Hospodářské využití: Území nemá v současné době hospodářské využití. V minulosti se zde příležitostně těžil kámen.

Management, ohrožení: Území je ohroženo náletem dřevin, proto by se mělo alespoň jednou za rok nálet zlikvidovat. Kolem území jsou vysázené různé druhy stromů. Lokalita se nachází mimo obec a bylo by dobré o ní nějak informovat lidi, protože je to velmi zajímavá lokalita.

Návrh péče: Jednou za rok by bylo vhodné lokalitu zbavit přebytečných křovin a také pokosit trávu. Kolem lokality jsou vysázeny stromy, které jsou ochráněny proti okusu zvěře.

Koeficient ekologické stability: Území se nachází na katastru obce Blatnice pod Svatým Antonínkem, a ta má koeficient ekologické stability 0,39, což znamená, že je území intenzivně využíváno zemědělskou velkovýrobou.

8.4 Přírodní památka Borcky

Základní údaje: Přírodní památka Borcky se nachází na astrálním území obce Blatnička. Lokalita se nachází na jihovýchodě obce Blatnička hned v zářezu účelové komunikace. Výměra lokality je 0,0955 ha. Nadmořská výška je 286m n. m. Toto území je vzdáleno asi 1,5 km od hranic CHKO Bílé Karpaty. Bylo vyhlášeno okresním úřadem Hodonín dne 27. 2. 2002. [18]

Důvod vyhlášení: V lokalitě jsou odkryty flyšové sedimenty nivnického souvrství bělokarpatské jednotky. Na tomto území se nachází hranice paleocén/eocén. [18]

Geologie, geomorfologie, pedologie: Podklad území je tvořen dílčími bělokarpatskými jednotkami magurské skupiny příkrovů flyšového pásma. Území má na délku asi 70 metrů a na výšku asi 4 metry. Je zde vytvořen umělý zářez, kde jsou odkryty výchozy sedimentů nivnického souvrství. Ve flyšových vrstvách převažují vápnitě jíly, jílovce a slíny nad jemnozrnnými vápnatými pískovci, prachovci a nevápnitými jíly. Převažuje zde pararendziny a černozemě. [12, 18]

Flora: Území zarůstá náletovými dřevinami, jako jsou trnka obecná, hlohy, jasan ztepilý a růže šípková. Přirozená vegetace pro toto území jsou dubohabřiny, ty však nahrazuje antropogenní vegetace, jako například podběl lékařský, zvonek kopřivolistý a štěkanka planá. [16, 18]

Fauna: Jelikož je tato lokalita geologicky významná, neprobíhal zde a asi ani nebude probíhat zoologický průzkum. Z významných druhů zde můžeme nalézt spíše motýly a ptáky. Mezi motýly patří modrásek hnědoskrvný a ostruháček kapinicový. Z ptáků se zde vyskytuje pěnice vlašská, ťuhák obecný a krutihlav obecný. [16, 18]

Terénní průzkum:

Značení hranic: Vyznačení hranic pruhovým označením zde chybí.

Hospodářské využití: Dříve zde byla skládka komunálního odpadu. V roce 2002 byla lokalita vyhlášena za přírodní památku a odpad byl zlikvidován.

Management, ohrožení: Okryv je ohrožen posupným sesuvem půdy. Také je zde problém se zarůstáním svahu. Lokalita se nachází v blízkosti silnice.

Návrh péče: Dřeviny by se měly vyřezat, ovšem velmi opatrně, aby se půda zbytečně nesesouvala ze svahu. Také tráva při účelové komunikaci by se mohla i několikrát ročně pokosit. Bylo by vhodné lokalitu vyčistit od odpadků, protože se zde nachází hodně plastových obalů. Lokalita se nachází v blízkosti silnice a proto by bylo dobré každého půlroku vyčistit území od odpadků.

Koeficient ekologické stability: Lokalita se nachází na katastrálním území obce Blatnička, která má koeficient ekologické stability 0,45, což jí řadí na území s velkou zemědělskou velkovýrobou.

9 EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY A CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI

- Nedakonický les (mezi Uherským Ostrohem a Uherským Hradištěm)
- Údolí Okluky (mezi Ostrožskou Lhotou a Uherským Ostrohem)
- Jasenová (Blatnička)
- Miliovy louky (Blatnička)
- Babí hora (Boršice u Blatnice a Hluk)
- Kobylí hlava (Hluk)

Nedakonický les (CZ0724107)

Rozsáhlý komplex lužních lesů s dubem letním, jílmem vazem, jasanem ztepilím nebo jasanem úzkolistým. Území se nachází na katastrálním území Uherský Ostroh a Ostrožská Nová Ves (další obce mimo mikroregion Ostrožsko). Rozloha území je 1525 ha. Datum prvního vyhlášení je 15. 4. 2005. Z evropsky významných druhů se zde nachází hořavka duhová, která je zde izolována. To je malá ryba, maximálně 10 centimetrů, která se dožívá krátkého věku. V Nedakonickém lese se také nachází přírodní památka Kolébky, která už byla popsána. [20]

Údolí Okluky (CZ0723020)

Lokalita bourovce trnkového. Lokalita se nachází na katastrálním území Ostrožské Lhoty a Uherského Ostrohu. Rozloha lokality je 17,1855 ha. Jde o křovitou stráň nacházející se nad potokem Okluky, tvořenou hlohy, trnkami a dalšími stromy. Okrajem evropsky významné lokality prochází asfaltová cyklostezka. [19]

Jasenová (CZ0624066)

Polopřirozené suché trávníky, křoviny na vápenatém podloží a dubohabřiny, lokalita hadince červeného. Lokalita se nachází na katastrálním území Blatničky a Hluku. Rozloha této lokality je 53.23 ha. Lokalita se nachází v blízkosti přírodní památky Babí hora a přírodní poměry jsou zde skoro stejné. [14, 20]

Miliovy louky (CZ0622166)

Lokalita hadince červeného. Celková rozloha je 10,96 ha. Nachází se na katastrálním území obce Blatnička. Přesnější poloha je 1 km severozápadně od obce Blatnička. Hadinec

červený je zde monitorován kvůli významnosti. V tomto území se vyskuteje zhruba 80 exemplářů. Do tohoto území jezdí botanici z celého světa, protože je velmi významné. [14, 20]

Babí hora (CZ0720013)

Eurosibiřské stepní doubravy, reprezentativní suché trávníky, mezofilní ovsíkové louky a celá řada teplomilných druhů rostlin a živočichů. Lokalita se nachází na katastrálním území města Hluk. Rozloha je 49.29 ha. V evropsky významné lokalitě se také nachází přírodní památka Babí hora, která už byla popisována. [14]

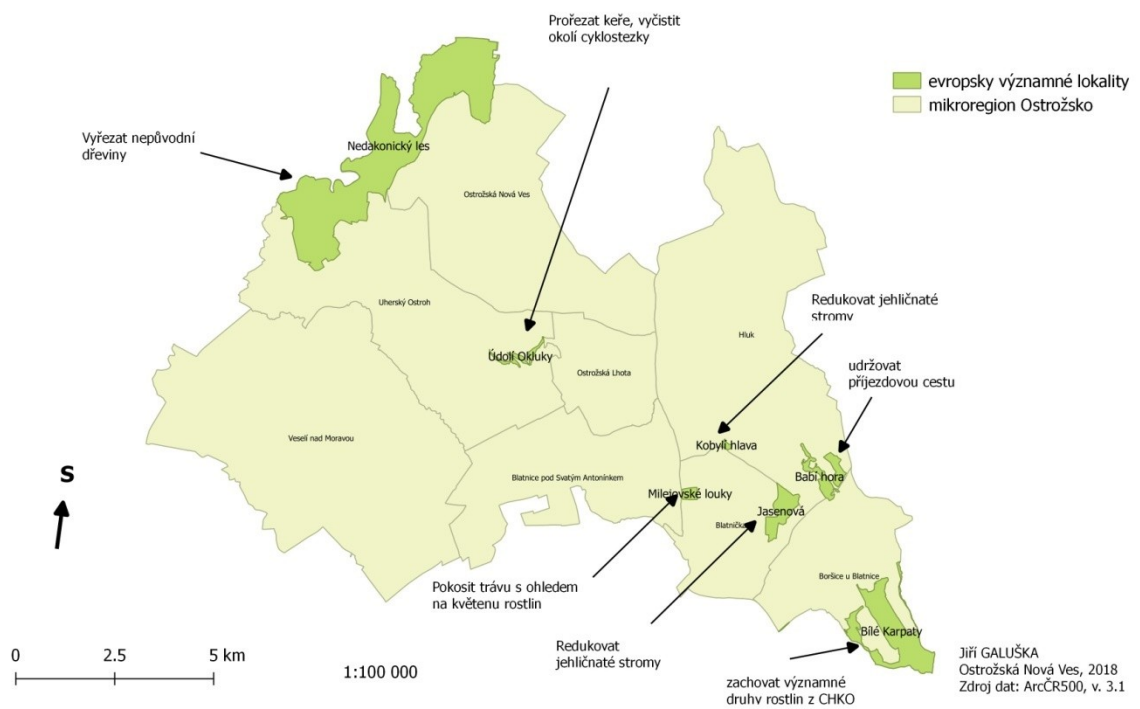
Kobylí hlava (CZ0722201)

Lokalita hadince červeného. Lokalita se nachází na katastrálním území města Hluk. Celková rozloha je 3,3834 ha. Datum prvního vyhlášení bylo 15. 4. 2005. Nachází se zde poslední zbytek bělokarpatských kavylových porostů. Hadinec červený se vykytuje v severní části území, ale jen v počtu pár kusů. Vyskytuje se zde řada ohrožených rostlin a suchomilných trávníků. [14]

CHKO Bílé Karpaty

Území CHKO slouží k ochraně všech hodnot krajiny. Ve vybraném mikroregionu Ostrožsko se nachází jen malá část území CHKO, v katastrálním území Boršic u Blatnice. Rozloha celého území je 74687,7320 ha. Území CHKO ovlivňuje i okolní přírodu, která už nespadá do CHKO a tak se často stává, že zde rostou velmi ojedinělé druhy, které se jinde nevyskytují. [20]

NÁVRH MANAGEMENTU EVROPSKY VÝZNAMNÝCH LOKALIT

Obrázek 6 Mapa návrhu managementu EVL (vytvořil autor)

10 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY

1. Ze zákona chráněny: rašeliniště, všechny lesy, rybníky, vodní toky, jezera a údolní nivy. [4]
3. VKP – které nejsou ze zákona chráněny a musíme je registrovat. V mikroregionu Ostrožsko jsou to konkrétně tyto:

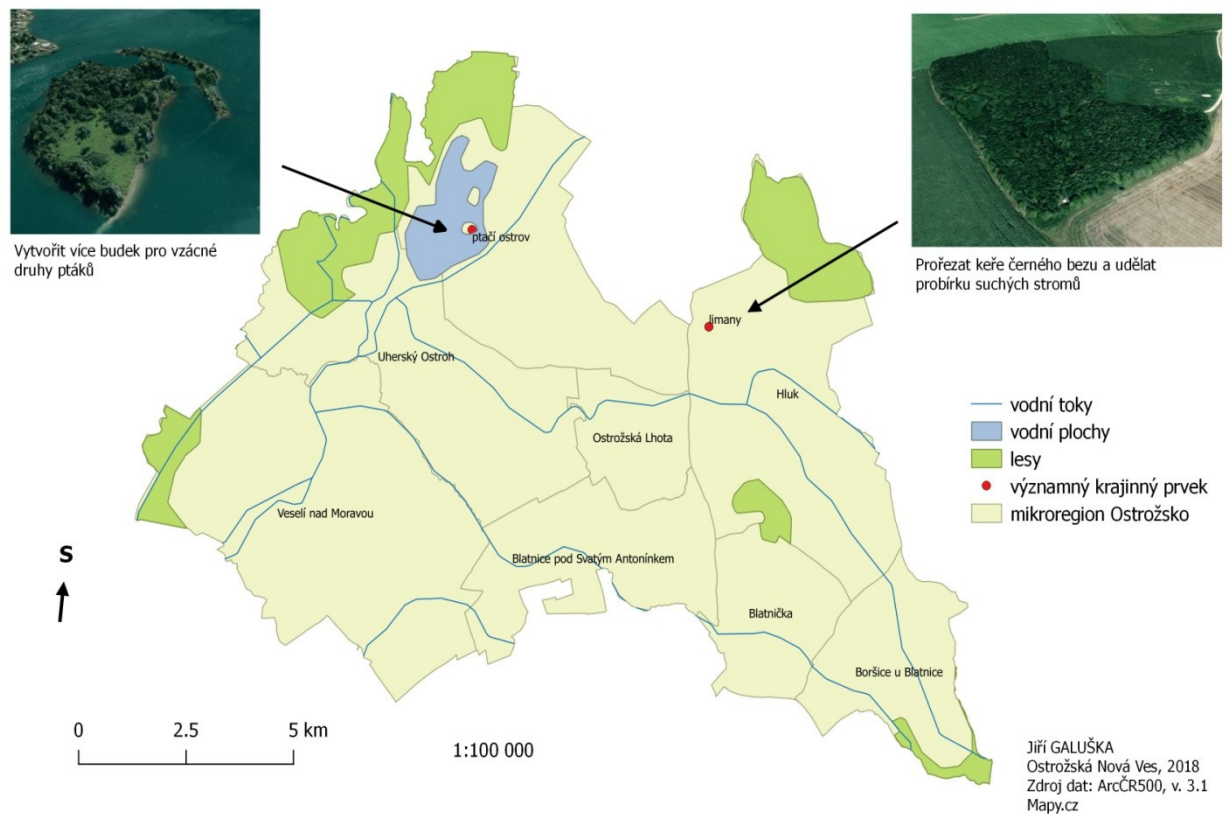
Ptačí ostrov (Ostrožská Nová Ves)

Ptačí ostrov se nachází na katastrálním území obce Ostrožská Nová Ves. Jedná se o ostrovní biotop na jezeře umělého původu. Vznikl těžbou štěrkopísku. Část ostrova je porostlá sukcesními dřevinami (bříza, olše, osika) a část je bezlesá. Významný krajinný prvek je obecně ekologicky a esteticky hodnotná část krajiny, která utváří její typický vzhled a přispívá k udržení její stability. Protože zde hnízdí vzácné druhy ptáků, jako je ledňáček říční, moták pochop, rákosník velký atd, rozhodl se orgán ochrany přírody tuto lokalitu registrovat jako významný krajinný prvek. Některé z druhů ptáků jsou chráněny Naturou 2000.

Limany (Hluk)

Významný krajinný prvek registrovaný pod názvem Limany. Jedná se o topolový porost s keřovým patrem bezu černého. Nachází se 2km západně od města Hluk. Celková výměra 5,20 ha. Významný krajinný prvek Limany i přes nízký stupeň zakmenění a chudou druhovou skladbu plní v plné míře tyto požadavky a je součástí územního systému ekologické stability.

NÁVRH MANAGEMENTU REGISTROVANÝCH VKP MIKROREGIONU OSTROŽSKO

Obrázek 7 Mapa návrhu managementu registrovaných VKP mikroregionu Ostrožsko (vytvořil autor)

11 VÝSLEDKY PRŮZKUMU

Silnou stránkou u ekologicky významných luk je zachovalost území. Ve všech lokalitách se nachází velké množství rostlin a živočichů, které jsou chráněny, některé až silně ohroženy. Některé ze zmiňovaných luk jsou také evropsky významnými lokalitami. Za zachovalost území může také z části poloha, kde se dané louky nachází. Žádná z těchto lokalit se nenachází v přímé blízkosti zástavby. Dá se tedy říct, že silná stránka všech těchto lokalit je i poloha, kde se nacházejí.

Slabou stránkou u všech luk je blízkost polních kultur, které tyto významné lokality ohrožují. Nejvíce ohrožena je přírodní rezervace Kobylí hlava, přírodní památka Babí hora a Přírodní památka Nádavky. Tyto lokality se totiž nachází ve svahu, kde na horní hranici sousedí s polem. Největší hrozbou jsou pak přívalové deště, které splachují hnojiva z polí do těchto významných lokalit a ohrožují zdejší faunu a floru. Při průzkumu jsem u většiny lokalit nenašel pruhové značení hranic, které by se zde mělo nacházet. Jediná lokalita Miliovy louky toto značení měla přímo na tabuli a po obvodu hranic na sloupech. Také přístupové cesty k lokalitám nejsou v nejlepším stavu, určitě by se měly kosit a některé dokonce prořezat od náletu dřevin. K mnohým lokalitám jsem se musel složitě dostávat přes pole.

U ekologicky významných lesů popisují jen jednu přírodní rezervaci Kolébky. Silné stránky u této lokality je její velká rozloha 96 ha a také zachovalost území. Na tomto území se nachází velké množství trvalých vodních ploch i periodických tůň s typickou faunou a florou pro lužní lesy. Tato lokalita se také nachází v evropsky významné lokalitě, čímž je území ještě vzácnější. Silnou stránkou je zde také lužní les s převahou jasanu, topolu a olše. Značení hranic přírodní rezervace je vidět, což u většiny lokalit nenalezneme.

Slabou stránkou této lokality je výskyt invazních stromů, které v tomto lese nejsou žádoucí. Ty jsou postupně vymycovány, ale je to zdlouhavý a nákladný proces. Cesty v přírodní rezervaci jsou hodně zarostené, místy až nepřístupné, což je velká nevýhoda. Lužní les se také z velké části váže na klima, které se v posledních letech dost mění, a pro lužní les to není dobré.

Silnou stránkou u geologických lokalit je ukázka horninového prostředí z minulosti. U přírodní památky Pod Husí horou dokonce stáří odpovídá spodní křídě. Tato místa nám ukazují vznik sedimentů, kde se dříve rozléhalo druhohorní moře. Tato místa jsou rozlohou velmi malá a pečování o ně není až tak nákladné jak u mnohohektarových luk nebo lesů.

Dokonce bych řekl, že vyznačování hranic u těchto lokalit není ani až tak důležité. Přístupové cesty u těchto lokalit jsou průchozí a není zde žádný problém k významné lokalitě přijít. Silnou stránkou je také poloha, ve které se nachází. Pro lidi velmi dobře přístupná místa, která jsou geologicky zajímavá. Přírodní památka pod Husí horou se dokonce nachází v blízkosti cyklostezky z Hluku do Ostrožské Lhoty.

Ze slabých stránek zde můžu zmínit chybějící tabule skoro u všech lokalit, které by nesly důležité informace pro lidi, kteří tyto lokality navštěvují. U některých lokalit by mohlo být více postaráno o dřeviny či porost, kterým zarůstá hornina. U svažitéch ploch je problém se sesuvem hornin. Odlomené části by se měly odebírat pod svahem, aby se dole nekupily. Velmi slabou stránkou jsou pak chybějící informační tabule, protože v blízkosti těchto lokalit dochází k velkému pohybu lidí, a určitě by se někteří z nich u těchto lokalit zastavili a rádi se dozvěděli nějaké informace o geologickém místě.

Celkové shrnutí všech lokalit

Silnou stránkou u všech lokalit jsou zachovalost území. Všechny lokality nám ukazují území, která nejsou zásadně ovlivňována člověkem, a dá se říct, že jsou pro nás ekologicky významné. Reprezentují celý mikroregion. Také zvyšují hodnotu koeficientu ekologické stability, který není u mikroregionu nijak vysoký, spíše naopak. Žijeme v krajině, která je nadprůměrně využívaná, se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy. Také se zde nachází zemědělská velkovýroba a dochází zde k oslabení autoregulačních pochodů u ekosystémů a ty pak vyžadují vysoké vklady dodatkové energie.

Slabou stránku pro všechny lokality představují polní kultury. Ohrožují ekosystémy, ale také vodu a půdu. Z lokalit, které reprezentují naše obce a města, se může za pár let stát běžné pole, které není ekologicky nijak moc hodnotné, proto je potřeba tuto věc radikálně řešit. Vhodným řešením by mohla být ochranná zóna kolem těchto lokalit, kde by měli pole běžní lidé nebo by zde byla zóna bio, tedy bez postřiků. V reálném životě je to ale dost nepravděpodobné, a proto by bylo vhodné hranici s polem ohraničit nějakými neprostupnými keři. Velkou nevýhodou jsou také zarostené cesty k některým lokalitám, zde by bylo vhodné cesty udržovat, aby je případní návštěvníci využívali. Také by lokality mohly být nějak zviditelněny a to především v obci či městě, kde se daná lokalita nachází.

Vyhodnocení koeficientu ekologické stability

Celé území mikroregionu Ostrožsko je intenzivně využívané zemědělskou velkovýrobou. Dochází zde k oslabení autoregulačních pochodů v ekosystémech a to způsobuje ekologickou labilitu. Území pak vyžaduje vysoké vkládání dodatkové energie. Koeficient ekologické stability jsem počítal u jednotlivých obcí a měst. Nejmenší koeficient, tedy nejhorší výsledek vyšel u Ostrožské Lhoty (0,17) což se řadí do skupiny s územím nadprůměrně využívaným se zřetelným narušením přírodních struktur. Tato vesnice je obklopena obrovskými lány, které velmi ovlivňují koeficient ekologické stability. Nejlepší výsledek vyšel u Boršic u Blatnice (0,68) což je území, které je intenzivně využívané zemědělskou výrobou, nicméně se blíží k území vcelku vyváženému. Průměrný koeficient ekologické stability u celého mikroregionu je 0,48. Dá se říct, že celý mikroregion je ovlivněn zemědělskou velkovýrobou. Nejvíce tento koeficient ovlivňují obrovské plochy polních kultur. [13] [22]

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou ekologicky významných lokalit v mikroregionu Ostrožsko. V teoretické části byla provedena rešerše literatury a také ukotveno téma ochrany přírody a krajiny, které také řeší zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Stručně byl popsán mikroregion Ostrožsko.

V praktické části byla provedena analýza současného stavu ekologicky významných lokalit. Nejprve jsou podávány o lokalitě základní informace a následně se analýza věnuje terénnímu průzkumu. U tohoto průzkumu je řešeno značení hranic přírodních památek a rezervací, ale také management a ohrožení těchto lokalit. V praktické části se také věnují výpočtu koeficientu ekologické stability, který jsem počítal podle Českého statistického úřadu, nicméně vzorečků pro výpočet je mnoho, a proto jsem tak zmínil výpočet, který je z knihy o ekologické stabilitě od Igora Míchala. Nejmenší koeficient ekologické stability má Ostrožská Lhota a nejvyšší Boršice u Blatnice. Celé území mikroregionu je nicméně intenzivně využívané zemědělskou velkovýrobou.

Analýzou bylo zjištěno, že území ekologicky významných lokalit má silné stránky v zachovalosti území. Území přírodních památek a rezervací není nijak zvlášť ovlivněno člověkem, ale velká hrozba pro tyto lokality je blízkost polních kultur. Některé lokality dokonce sousedí s polem a při příchodu přívalových dešťů dochází ke splachu hnojiv do těchto významných lokalit. Cílem této práce je diskutovat nad výsledky zjištěné analýzou a navrhnout opatření k posílení ekologické stability u jednotlivých lokalit. Při terénním průzkumu lokalit bylo zjištěno, že u mnohých z těchto území chybí pruhové značení hranic, které se používá u přírodních památek a přírodních rezervací. Také přístupové cesty k lokalitám by bylo vhodné pokosit a zbavit případného náletu dřevin.

Na základě analýzy, která byla provedena, můžu říct, že cíl této práce byl splněn.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] O. *Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky: územní ochrana* [online]. [cit. 2018-03-21]. Dostupné z: <http://www.ochranaprirody.cz/uzemni-ochrana/>
- [2] MACKOVČIN, Peter a Matilda JATIOVÁ. *Zlínsko*. Brno: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2000. Chráněná území ČR. ISBN 80-86064-38-7.
- [3] *Atlas životního prostředí Zlínského kraje*. [zpracoval Odbor životního prostředí Zlínského kraje]. [Zlín] : Zlínský kraj, 2013. 39 s.
- [4] *Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky* [online]. [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: <http://www.ochranaprirody.cz/uzemni-ochrana/natura-2000/>
- [5] *Ministerstvo životního prostředí* [online]. [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/zvlaste_chranena_uzemi
- [6] BALÁK, Ivan. *Přírodní památky, rezervace a parky*. Praha: Olympia, 2004. Navštívte-. ISBN 80-7033-826-1.)
- [7] HRABEC, Jaroslav. *Přírodní parky Zlínského kraje*. Zlín: Zlínský kraj, 2013. ISBN 978-80-87833-04-9.
- [8] PRIMACK, Richard B., Pavel KINDLMANN a Jana JERSÁKOVÁ. *Úvod do biologie ochrany přírody*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-595-0.
- [9] *MIKROREGION OSTROŽSKO-VESELSKO* [online]. 2009 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: <http://www.ostrozsko.cz/>
- [10] JILÍK, PaedDr. Jiří, Jana BUJÁKOVÁ a... *Ostrožsko katalog turistických zajímavostí*. 2012, , 31. DOI: Pdf.
- [11] Hrabec, Jaroslav, 1956-. *Chráněná území Uherskohradištska a Uherskobrodská. Autoři textu Jaroslav Hrabec, Pavel Šnajdara, Zuzana Krupičková, Bohumil Jagoš*. Třetí, upravené a rozšířené vydání. Zelené údolí u Doubrav : ZO Českého svazu ochránců přírody, 2002. 39 stran :
- [12] CULEK, Martin. *Biogeografické členění České republiky*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2005. ISBN 80-86064-82-4.
- [13] *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/iSMS/ukazdet.jsp?&fid=5594>
- [14] BŘEČKA, Jan a Jiří MITÁČEK. *Hluk: dějiny města*. Hluk: Město Hluk, 2011. ISBN 978-80-254-9705-0.

- [15] *Chráněná území zlínského kraje* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://nature.hyperlink.cz/>
- [16] BÁBKOVÁ HROCHOVÁ, Magda, JONGEPIEROVÁ, Ivana, ed. *Louky Bílých Karpat: Grasslands of the White Carpathian Mountains*. Veselí nad Moravou: ZO ČSOP Bílé Karpaty, 2008. ISBN 978-80-903444-6-4.
- [17] Haberlandová, L. (2012): Hodnocení stavu PP Lázeňský mokřad z hlediska ochrany biodiverzity pavoučích společenstev [online]. 2012 [cit. 2018-05-02]. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce Ivo Machar. Dostupné z: <<http://theses.cz/id/g0wb4s/>>.
- [18] Mackovčín, P., Jatiová, M., Demek, J., Slavík, P. a kol. (2007): Brněnsko. In: Mackovčín, P. (ed.): *Chráněná území ČR, svazek IX., AOPK ČR a EkoCentrum Brno*, Praha.
- [19] *Zlínský kraj: Plán péče o navrhovanou Přírodní památku Údolí Okluky* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/plan-pece-o-navrhovanou-prirodni-pamatku-udoli-okluky-cl-2305.html>
- [20] *Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://drusop.nature.cz/portal/>
- [21] ROBERT B. NORTHROP AND ANNE N. CONNOR. *Ecological sustainability understanding complex issues*. Boca Raton: CRC Press, Taylor & Francis Group, 2013. ISBN 9781466565135.
- [22] MÍCHAL, Igor. *Ekologická stabilita*. 2. rozš. vyd. Brno: Ministerstvo životního prostředí ČR, 1994. ISBN 80-85368-22-6.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

EVL Evropsky významná lokalita

VKP Významný krajinný prvek

PP Přírodní památka

PR Přírodní rezervace

CHKO Chráněná krajinná oblast

NPP Národní přírodní památka

NPR Národní přírodní rezervace

.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Tabule přírodní památka označení v terénu (foto autor).....	14
Obrázek 2 Značka Evropsky významná lokalita (foto autor).....	17
Obrázek 3 Mapa Natura 2000 (vytvořil autor)	19
Obrázek 4 Mapa mikroregionu Ostrožsko (vytvořil autor)	22
Obrázek 5 Mapa přírodních památek a rezervací mikroregionu Ostrožsko (vytvořil autor)	30
Obrázek 6 Mapa návrhu managementu EVL (vytvořil autor).....	49
Obrázek 7 Mapa registrovaných VKP mikroregionu Ostrožsko (vytvořil autor)	51

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Tabulka koeficientu ekologické stability (vytvořil autor)	26
Tabulka 2 Tabulka stabilních a nestabilních prvků (vytvořil autor).....	27

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 Tabule přírodní památka Babí hora (foto autor)	62
Příloha 2 Území přírodní památky Babí hora (foto autor).....	62
Příloha 3 Invazní pozůstatek borovice Kobylí hlava (foto autor).....	63
Příloha 4 Tabule přírodní památky Střečkův kopec (foto autor)	63
Příloha 5 (foto autor) Informativní tabule Miliovy louky.....	64
Příloha 6 Přírodní památka Střečkův kopec (foto autor)	64
Příloha 7 Pruhové značení Střečkův kopec (foto autor)	65
Příloha 8 Přírodní památka Borky (foto autor).....	65
Příloha 9 Přírodní památka Pod Husí horou podzim 2017 (foto autor).....	66
Příloha 10 Poškozená tabule přírodní památky Pod Husí horou jaro 2018 (foto autor).....	66
Příloha 11 Přírodní památka Lázeňsky mokřad znečištěna tůň (foto autor).....	67
Příloha 12 Přírodní památka Okluky (foto autor).....	67

Příloha 1 Tabule přírodní památka Babí hora (foto autor)

Příloha 2 Území přírodní památky Babí hora (foto autor)

Příloha 3 Invazní pozůstatek borovice Kobyílí hlava (foto autor)

Příloha 4 Tabule přírodní památky Střečkův kopec (foto autor)

Příloha 5 (foto autor) Informativní tabule Miliovy louky

Příloha 6 Přírodní památka Střečkův kopec (foto autor)

Příloha 7 Pruhové značení Střečkův kopec (foto autor)

Příloha 8 Přírodní památka Borky (foto autor)

Příloha 9 Přírodní památka Pod Husí horou podzim 2017 (foto autor)

Příloha 10 Poškozená tabule přírodní památky Pod Husí horou jaro 2018 (foto autor)

Příloha 11 Přírodní památka Lázeňský mokřad znečištěna tůň (foto autor)

Příloha 12 Přírodní památka Okluky (foto autor)